

1

Başkalarının Hayatına Yolculuk

Uykuya dalmak bazıları için çok kolaydır, bazıları içinse ancak bütün günün hesaplaşmasından sonra gerçekleşir. Bazı insanlar kafaları ne kadar dolu olursa olsun başlarını yastığa koyduğu anda uyku evrenine geçirir. Bazılarıysa ertesi günün işlerini kafasında evirip çevirirken uyumayı unuttur, sabahı eder.

Sezgi, uykudan önce aklından binlerce ihtimal geçirenlerdendi. Ama öyle dünkü meseleleri, ertesi günün işlerini düşünmekle, gün içinde yaptıklarını ölçmek tartmakla ilgili değildi bunlar. O daha ziyade dünyanın geleceğine odaklanırdı. Neredeyse kıyamet senaryoları yazar,

bunlardan birisine takılıp kalırsa uyumayı beceremezdi. Herhangi bir şey olabilirdi bu: Uzaylı istilası, deprem ya da sabah doğmamaya karar veren güneş...

Gerçekçi ya da fantastik, daha önce yaşanmış ya da yaşanmamış fark etmez, bu ihtimaller genellikle korkutucu hale gelir, distopya türünde kurguları çağrıştırdı. Sezgi, kıyamet sonrası senaryoları severdi sevmesine ama uyumasına izin vermeyecek kadar değil! O yüzden yatmadan önce özellikle eğlenceli şeylerle ilgilenirdi. Fakat izlediği ve okuduğu şeylerin eğlenceli olması, ruh halinin neşeli olması bir şey değiştirmezdi. Küçük bir çocuk olduğu zamanlardan bu yana kafasında dolaşan fikirler, daima en kötü ihtimalleri düşünmek üzerineydi.

Nedenini, niçinini bilmiyordu. Sadece bu durumun babasına epey tuhaf geldiğinin farkındaydı. Ne zaman gece uyuyamama sebebini anlatmaya kalksa –ki genellikle bu bir açıklama yapmaktan ziyade babasını komik şekillerde soru yağmuruna tutmakla gerçekleşirdi– babası müthiş derecede şaşırır, “Nereden geliyor bunlar aklına?” der dururdu. Bu gecenin senaryo konusu hava kirliliği idi. Durduk yere atmosferdeki zehirli bir gaz nedeniyle sokağa çıkamadıkları bir dünya üzerine düşünmeye başladı. Buna benzer bir bilimkurgu filmi izlediğini hatırlıyordu, ondan etkilenmiş olması mümkündü tabii. Ama gece vakti, tam da uykuya dalmak üzereyken beyni niye bunu çıkarıp getirir önüne koyar, aklını karıştırır, uykusunu kâbusa çevirirdi, bilmiyordu.

Duyguların beynin içinde karakterler olarak kurulduğu şu animasyon geldi aklına. Onda neşe, hüzün, kaygı, korku, öfke, umut... hepsinden vardı var olmasına ama herhalde kaygı direksiyonun başındaydı, neşe değil. Beyninin derinliklerinden saçma sapan bir melodi gelse de tek kâbusu diline takılan şarkıdan ibaret kalsaydı keşke. Ama hayır! Kıyamet sonrası fikirlerle dolu zihninde beliren şey nefesini kesmeye yetmişti.

Dışarı çıksa ölecekti, içerideki havaysa tükenmek üzereydi. Hava temin etmek için gitmesi gereken bir yer vardı. Kapalı alanda oraya ulaşmak için epey yol katetmeliydi. Bu da enerji harcaması gerektiği anlamına geliyordu. Daha çok enerji harcamak daha çok hava tüketmek demekti. Bu ikilemin yarattığı kaygı nedeniyle daha da çok hava tüketmeye başlıyordu... İçine düştüğü çelişkilerle dolu kâbustan uyandığında daha beteri geldi. Havada zehirli gazlar yoktu belki, en azından henüz dışarı çıkmasına engel olacak yoğunlukta değildi ama bir virüstür doluyordu etrafta. “Küçücük bir şey” hayatlarını tepetaklak etmeye yetti. Gözle görülmeyen elle tutulmayan ama var olduğunu bildikleri bir şey, dünya üzerindeki toplamı birkaç gram ancak eden, canlı bile olmayan bir ara form hayatlarını bambaşka bir şekle soktu. Bütün düzenlerini değiştirdi.

O gün uyandığında her şey şaka gibi geliyordu henüz. Sadece onun için değil babası için de. Kahvaltı sofrasında gülüşüp durdular.

“O kadar distopya kuruyordun kafanda, al işte, ayağı-
mıza kadar geldi.”

“Overlok makinesi.”

Sezgi kendi kendine yaptığı espriye güldü. Babası anlamamıştı. Ne dediğini duymuş ama bir şekilde bağlantı kuramamıştı aslında.

“Ne?”

Zeki'nin verdiği tepki söyleneni anlamadığından değil, bunu kızının bildiğine şaşırmasındandı. Sezgi ‘ayağına gelen’ fırsatı kaçırmadı tabii.

“Ne’ ne baba ya! Ne kadar kabasın!”

“Bak şimdi...” Gülümsedi, sonra “Şaşkınlık ünlemi o” diyerek savundu kendisini ve sonunda aklından geçeni sordu. “Hem sen nereden biliyorsun overlok makinesini?”

“Bilmiyorum. Ne olduğu hakkında hiçbir fikrim yoktu başta. Sonra internetten baktım da dikişle ilgili bir şey, o kadarı kaldı aklımda.”

“Tamam, tamam o zaman” dedi Zeki, içi rahatlamıştı sanki. “İnternette biliyorsun yani, sokaktan değil.”

“Yooo, sokaktan biliyorum aslında. Dolaşılıyor ya sokak sokak, overlok makinesi ayağınıza geldi diye...”

Şaşkınlıkla kaşlarını kaldırdı Zeki, sonra sakince ekledi. “Benim çocukluğumda kaldı sanmıştım, bazı şeyler hiç değişmiyor.”

Bakışları uzak bir noktaya dalan babasının bu nostaljik halini komik buldu. Takılmadan edemedi. “Evet, senin

çocukluğunda da veba vardı mesela değil mi?” Zeki yine hayretle baktı, anlamadığını anlayınca Sezgi vurguladı. “Veba diyorum, veba! Salgın hastalık olarak yani!”

Zeki sinirlenmiş gibi yaptı, kaşlarını çattı. Yaşıyla ilgili şakalara hep böyle bozulmuş gibi tepki verirdi. Bozulduğundan ya da yaşını umursadığından değil, çocuğunun böyle misilleme yapmasına alışmadığından belki. Sezgi ancak kendi yaşı küçümsendiğinde ya da kuşak farkı meselesi gündeme geldiğinde bu kozu kullanırdı. Babasının yaşlı olduğunu filan düşünmezdi. Babası onun en iyi arkadaşlarından birisi gibiydi. Üstelik kızının arkadaşlarıyla bile iyi anlaşır, onların muhabbetinden anlardı. Bilmediği konularda öğrenmeye açıktı.

Bu açıdan şanslı olduğunu düşünürdü Sezgi. Onunkinden daha genç babalarla bile konuşmak imkânsız oluyordu bazen. Mesela, Eylem’in babası... Öyle fenaydı ki! Yani bazı konularda kafa dengi olsa da her şeyi en iyi o bilirdi sanki. Onun herkese üstten bakan bu tavrı yüzünden Sezgi’nin içinden bir şey anlatmak gelmezdi. Kendi babası bu açıdan iyiydi. En iyi bildiği konularda bile başkasının ne düşündüğünü merak eder, dinler, anlamaya çalışırdı. Sezgi aile konusunda şanslıydı.

“Hem sen vebayı nereden biliyorsun?” sorusunu duyduğunda şanslı olduğu fikrinden hızla vazgeçti tabii. Babasının gözünde bile hiçbir şey bilmiyordu demek ki. Onu nereden biliyorsun, bunu nereden duydun...

“İnternet diye bir şey var, senin çocukluğunda olmayan hani!”

“Abartma... Ben çocukken de vardı.”

“Ansiklopedi mi dedin, duymadım?”

Bunun üzerine Zeki'nin cevabı, “Sen çok oldun ama!” deyip Sezgi'yi gıdıklamak oldu. Kıkır kıkır gülüştüler.

“Yapma baba, yapma, yapma. Nefessiz kaldım! Ha ha ha ha.”

Karşılıklı şakalaşmalar, birbirlerine sataşmalar, durup gıdıklaşmalar ancak kahvaltı boyunca sürdü. Öğleden sonra haberlerde karşılaştıkları şeyler espri boyutunu aşmış, meselenin ciddiyetini anlatıyordu artık. Gerçi Sezgi halinden memnun gibiydi. “Olley be! Okul yok!” diye sevinçle zıplayıp dans etmeye başladı.

Sevindiği gibi olmadı. Okul ekranda sürdü. Ona ait olan internet dünyasını öğretmenleri ele geçirdi. Hayatı olağan akışında devam ediyordu. Biraz daha geç yatıp geç uyanmak dışında pek bir değişiklik yoktu... Aslında vardı! Teneffüslerde, ders aralarındaki o minik vakitlerde etrafta koşuşturmanın eksikliğini hissediyordu mesela. Etrafta koşuşturmak imkânsızdı çünkü bunun için zamanları yoktu, aynı zamanda bacakları da! Hemen herkesin suratı karşısında duruyordu ama vücutlarının kalanının varlığı hakkında kafasında soru işaretleri oluşmaya başlamıştı. Artık herkes bir küçük kafadan, belki sadece üst bedenden ibaretti sanki. Ekran başında kimse fiziksel bir bütün değildi. Dolayısıyla, “gerçek anlamda” yanında kimse yok gibi hissediyordu. Herkes *burada* gibi ama kimse kimse-nin yanında değil.

Sezgi'ye tuhaf gelen her şey Zeki için daha garipti. Farklı kuşaktan iki insan için yeni bir durum vardı ortada. Bu yeni durumda Zeki, uzun zamandır aklının derinliklerinde yeşeren fikir tohumunu hayata geçirmeye karar verdi. Böylece kendilerini, birbirlerini, çevrelerini iyileştireceğini düşünüyordu.

“Madem dört duvar arasına tıkıldık kaldık...”

Sezgi heyecanla araya girdi, “Arkadaşlarımızı eve davet edebiliriz, öyle değil mi?”

“Hayır canım, arkadaşlarınla bir araya gelip virüs kapma diye evdeyiz, öyle değil mi?”

“Of, evet.” Dudaklarını büktü. O zaman ne yapacaklardı?

“Dört duvar arasında olmayacağımız bir yere gidelim, ne dersin?”

“Nasıl yani? Tatil gibi mi?”

“Bir süredir uygulamayı düşündüğüm bir planım var... Onu hayata geçirmek için iyi bir zaman gibi.”

Sezgi babasını uzun zamandır böyle heyecanlı görmemişti herhalde. Anlatırken onu sabırla dinledi. Heyecanını anlamaya çalışarak, hak vermek isteyerek... Ama hayır, ortaya çıkan sonuçtan hoşlanmamıştı. Babası evlerini bırakıp başka bir yere gitmekten bahsediyordu. Tatil değil ama tamamen taşınma da değil, ikisinin ortası diye açıklamıştı. Taşınma fikri zaten yeterince korkunçtu ama belirsiz bir süreliğine bilmediği bir yere gitme fikri de en az onun kadar tatsız gelmişti Sezgi'ye. Böyle büyük bir değişikliğe

hazır değildi. Herhangi bir değışikliğe hazır değildi. Bir şeyler yeterince tepetaklak olmuştu çoktan, daha fazlasına gerek yoktu. Evinde, babasıyla mutluydu; odasında, bilgisayar karşıısında yeterince özgür.

“Yine bir odan olacak, bilgisayarını da götüreceksin. Tek fark, dışarı çıkabilecek olman.”

“Burada niye çıkmıyorum, orada çıkabiliyorsam?”

“Burada çıkıp nereye gideceksin? Arkadaşına, okula, sinemaya. Kapalı mekânlara yani. Dışarıda oynayacağınız park mı var?”

“Var.”

“Evet Sezgi’ciğim, toplu taşımayla gittiğiniz park.”

“Bisikletimle giderim. İzin versen.”

İç çekti Zeki. “Ben izin veriyorum tatlım, şehir izin vermiyor.”

“İyi ama bisiklete binip başka bir yere gidemeyeceksin...”

“Haklısın, çok haklısın. Ama o otobüslerin arasından geçerek değil. Üzgünüm.”

Sezgi karşı koymanın bir işe yaramayacağını anladı. Babasının bahsettiği yeri kafasında tam olarak canlandıramıyordu. Ama köyle şehir arasındaki farkı bildiğinden gidecekleri yerin ne kadar sıkıcı olabileceğini tahmin ediyordu. Kimsenin olmadığı, en yakın komşularının muhtemelen birkaç kilometre ötede oturduğu bir yere gideceklerine emindi. Bu da inanılmaz canını sıkıyordu. Haftalardır gö-

rüşmemiş olsa da Eylem'in bir dolmuşla gidilecek mesafede olduğunu bilmek, belki yarın öbür gün babası izin verdiği bisikletine atlayıp birileriyle buluşabilme ihtimalinin olması ona kendini iyi hissettiriyordu.

“Nefret ediyorum buradan!” dedi bir anda. Tepkisini içinde tutamamıştı. Filmlerde bisikletiyle çıkıp bütün şehri gezen çocuklar izliyordu. Emile ve dedektiflerini düşündü, Pal Sokağı çocuklarını... Çocukların yaşadıkları şehirlere sahip çıktığı, sokaklarda yaşadığı onca kurgu geçti aklından. Onun nesi eksikti? O neden serbestçe dolaşamıyordu? Düşündü de asıl mesele virüs değildi ki! Virüsten önce de özgür değildi. Bu durumdan nefret ediyordu aslında, yaşadığı yerden değil. Fakat kurduğu cümle babasının planı lehine işledi.

“Eh işte, ben ne diyorum? Nefret edersin tabii. Sokaklarına çıkıp gezemediğin, sinemasına tiyatrosuna gidemediğin şehirde yaşamamanın ne anlamı var? Bak biraz uzaklaşalım, sana da iyi gelecek. Hareketsizlikten şikâyet eden sen değil miydin? Sahil yolunda ileri geri gidip gelmekense bütün köyde dolaşabilir, zeytin ağaçlarının arasında kaybolabilirsin.”

“İzin vereceksin yani orada kafama göre takılmama?”

Sezgi ikna olacağına benziyordu ama “kafaya göre takılma”nın tuzağına düşmedi babası.

“Kafana göre takılmama değil de serbestçe dolaşım köyün tadını çıkarmana evet. Haber verdiğin sürece istediğin yere gidersen, oradaki çocuklarla...”